Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Anker, Carsten Tank

Titel: BREV TIL: Christian Frederik FRA: Anker, Carsten Tank (1814-11-24)

Citation: Anker, Carsten Tank: ”BREV TIL: Christian Frederik FRA: Anker, Carsten Tank (1814-11-24)”, i *Christian Frederik og Carsten Anker's Brevveksling 1814 - samt Uddrag af deres Breve fra 1801-13 og fra 1815-17*, CHRISTIANIA, s. 428. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-002155169-000-shoot-L0021551690000099.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Christian Frederik og Carsten Anker's Brevveksling 1814 - samt Uddrag af deres Breve fra 1801-13 og fra 1815-17

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

32.

Londond. 24. Novbr. 1814.

Deres Kongelige Høiked.

Min elskede Herre.

At opvarte D. K. H. med et kort og summarisk Brev i dette vigtige Øieblik kunde jeg ikke overtale mig til; thi i hvad Forandring, der end er foregaaet eller foregaar i D. K. Høiheds politiske Stilling, er De for mig i en moralsk Forstand den samine og skal saaledes forblive, saalænge jeg er til.

D. K. Høiheds Fordringer paa mig, paa mit Hjerte og paa min trofaste Hengivenhed er usvækkede. Gud give saa sandt, at disse mine Følelser kunde bære nogle Frugter!

At gjøre D. K. Høihed en omstændelig Rapport om alt, hvad der er passeret siden min Depeche af 16. Septbr., der var den sidste, D. K. Høiked bar faaet for Afreisen fra Norge, vilde kun blive en Igjentagelse af de paafølgende Depecher.

Jeg bar derfor taget den Beslntning at lade afskrive disse og indlagt underdanigst at fremsende samme.

De bestaar i følgende:

1. En Triplikat af min Depeche under 26. Septbr.

2. En. do. af min do. under 6. Oktbr. } Officielle.

3. En do. af min Private under samme Dato.

4. En Gjenpart af mit Brev til Statsraadet, dateret 7. og 8. d. M., med et Bilag.

Ved underdanigst at henskyde mig til samme, tror jeg saameget mindre fornødent over Indholdet deraf at gjøre Bemerkninger, som de er temmelig udførlige.

Af mit Brev til Statsraadet vilde D. K. Høihed erfare, at jeg havde modtaget den private Depeche, som D. K. Høihed har bevist mig den Naade at tilskrive mig under 11. f. M., ombord paa Briggen Alart, der skulde bortføre Dem fra Norge.

s. 429Baade Sted og Tid ikke mindre end de væsentligere Omstændigheder har gjennemtræugt mig med Bekymring, som jeg ikke vil prøve paa at beskrive; thi det lod sig ikke gjøre.

Den sidste Forretning, som D. K. Høihed foretog sig1 mellem de norske Fjelde, var altsaa at tilskrive mig? Et større Bevis paa den Overtydning, D. K. Høihed havde om rain urokkeliffe Trofasthed, kunde De ikke give mig1, og naar denne Depeche slutter med disse merkelige Ord:

„Stol paa rait uforanderlige Sindelag,", da anser jeg alle disse Omstændigheder som det mest hæderfulde Monument og vigtigere for mit Hjerte end alle de Hæderstegn, hvormed D. K. Høihed kunde have benaadet mig midt i Lykke og Medgang.

Om alt det indtrufne formaar jeg ikke at ytre mig eller at skrive noget sammenlrængende; thi hvad jeg end sagde, maatte det paa en og samme Tid blive baade vidtløftigt og dog utilstrækkeligt.

D. K. Høihed har ikke havt den Understøtning, De fortjente, ventede og behøvede. Jeg har aldrig havt nogen stadig Tiltro til den christianiensiske Tænkemaade.

Merkantilske Grundsætninger og Vellyst har i mange Aar havt for stor Andel i de Bevæggrunde, der bestemte deres Handlinger. Overdrevne og flaue Bemerkninger over den danske Regjering, et udmerket Hang til Spot og falsk Vid, doven Livets Nydelse og enthuasiastisk Sang, dog aldrig uden Grlasset i Haanden, forenede med megen naturlig Sagacité [Skarpsindighed], har været de Hovedtræk, som jeg i de sidste 40 Aar tydeligen har iagttaget og foranlediget, at jeg hos mig selv ofte har miskjendt den saakaldte Norskhed for at være et Blus, der neppe var at stole paa.

Men som jeg altid har fra den yngste Dag af funden det at være ligesaa ubilligt som ufornuftis't at indrette min Dom efter Udfaldet, saa være den Paastand langt fra mig, at jeg forudsaa det uventede Frafald, det feige, vaklende Væsen, den foragtelige Frygt for personligt Tab, den næsten utrolige Overgang fra nationalt Had til velvillig Underkastelse, der nu har funden Sted mellem de saakaldte oplyste og gjældende.

s. 430Mange Grunde havde jeg for at være rolig i denne Henseende.

De Svenskes Helvedes-Udhnngringssystem, det fornedrende af Rigets Bortskjænkning, den visse Udsigt til en

byrdefuld Underkuelse, den Enstemmighed mellem Bonde ogf Border, som allevegne var øiensynlig, de hæderfulde, skjønt smaa Seire, vi i den sidste Krig havde havt, den grundede Formodning om en kraftigere Virkning af større Anstrengelser, Forbitrelsen mod den danske Afstaaelse, den stolte Tanke om Uafhængighed, forenet med en Konstitntion, der gav dem, Folket, store Rettigheder, og D. K. Høiheds Nærværelse som den elskede og ønskede Foreningspunkt, under hvilken alle Norges Kræfter kunde samles til Norges Forsvar.

Alt dette med flere mindre Omstændigheder lod mig virkelig med Grund haabe, at Modstanden vilde blive ligesaa langvarig og alvorlig som kjæk.

Jeg bør ogsaa lægge til, at jeg slet ikke troede den engelske Regjering saa forstokket, som jeg har funden den, ikke heller, at de allierede Magter skulde have været saa haardnakket dydige i at holde deres Løtter, da Historien opregner utallige Eksempler paa modsat Eorhold. Men i Hensyn til denne sidste Omstændighed, da udvikler sig daglig mere og mere de sande Grunde for denne Dyd.

Grunden er fræk Udyd.

Det uventede Udfald af Buonapartes mirakuløse Styrtning fremavlede Tanken om et Plyndringssystem, hvis Iverksættelse forekommer høie Allierede saameget mere mulig, som der maatte befindes mere Styrke hos flere Magter end hos en, og hvad havde denne ene ikke vist Muligheden af? En havde udplyndret mange sterke, hvorfor skulde ikke mange sterke kunne med Tryghed udstykke, hvad der tilhørte faa svage?

Det nu antagne System er slet ikke forskjelligt fra, hvad man paastaar at have straffet og udryddet. Det er kun udsmykket med Skinhellighed, med Fraser om politisk Ekvilibrium, [Ligevegt] om vedvarende Fred, om Agtelse for Menneskerettigheder etc. etc.

s. 431Den indsigtsfulde og opmerksomme lader sig ikke føre vild af dette diplomatiske Hykleri; men den svage maa for en Tid give efter, dog overbevist, at indbyrdes Misundelse vil avle Uenighed, at Overmagt i Hovedet eller i Armene hos en eller anden enkelt vilde frembringe udvidede Voldsomheder, og at de visse Følger af alt dette vil vorde nye Konvulsioner, gjennem hvilke de fornærmede under Forsynets Beskyttelse kunde igjenvinde det tabte.

Disse filosonske Betragtninger uagtet kan jeg dog ikke andet end inderligen beklage adskilligt af det i Norge foregaaede. Den fraværende bør vel ikke tale bestemt. Maaske kunde de sluttede Konventioner indeholdt nogle faa Artikler, som muligens havde forekommet de Svenskes Indflydelse paa Stortingets Medlemmer. Mig synes og, at Norge ligesaavel som de Svenske burde havt Rettighed til at beholde 4 Divisioner samlede istedetfor 4 Regimenter.

Uligheden i Tilfælde af ny Modstand var for stor og de Svenskes Midler til at overvælde os saa øiensynlige, at det maatte betage Stortingets Lemmer ikke alene alt Haab om nyttigt Forsvar, men endog Sikkerhed under Diskussionerne.

At D. K. Høihed skulde forpligte sig til straks at forlade Norge, saasnart Stortinget var aabnet, skulde jeg paa mine Knæ have tigget Dem om aldrig i Evighed at underskrive.

D. K. Høihed var i mine Tanker ikke løsladt fra sin Ed til Nordmanden om at forsvare hans Uafhængighed, førend Nationen gjennem Stortinget havde erklæret, at den frafaldt Tanken og Haabet om Uafhængighed, og at den var villig til at give Kronen til den svenske Konge.

Det modsatte maatte have havt en slem Virkning, og D. K. Høihed ser nu, at de Svenske uden ringeste Nødvendighed har ladet publicere de hemmelige Konventioner. Hensigten med dette kan man ikke tage Feil af. Det havde jo været tidsnok at gjøre Indholdet deraf bekjendt, naar D. K. Høihed havde foretaget sig saadanne Skridt, som øiensynligen beviste, at D. K. Høihed ikke vilde eller havde isinde at opfylde samme. Gud give, disse hemmelige Konventioner ikke havde været til; men s. 432nu er de det, og" mine Bemerkninger er unyttige, skjønt jeg er vis [paa], D. K. Høihed tilgiver samme.

At jeg ikke havde nogen Tanke om saadant, vilde D. K. Høihed tydeligen kunne tillæse sig, ikke alene af mine private Depecher, men endog af de officielle. Havde jeg fra Begyndelsen af kjendt Indlioldet af de hemmelige Konventioner, vilde jeg upaatvivlelig fattet et andet Anslag, D. K. Høihed ganske uafvidende. Dog maaske det guddommelige Forsyn ikke har villet de voldsomme Skridt, der havde været forbunden med samme.

At D. K. Høihed til Punkt og Prikke har opfyldt de givne Løfter, stemmer aldeles med mit Begreb om sand Politik; thi den bør til alle Tider og under alle Omstændigheder være grundet paa Retskaffenhed.

Naar jeg tænker paa D. K. Høiheds Afreise, og hvad der maa have foregaaet hos Dem, da Da satte Deres Fod for sidste Gang paa Norges Grand, da Seilet blev heiset og after, da de norske Fjelde gik Dem af Sigte, da føler jeg, sandelig! en Grysen, som har en slem Yirkning baade paa Sind og Krop. Give Gud, at disse

Øieblikke hos D. K. Høihed var vel tilendebragt!

Jeg havde igaar et Brev fra Bliicher i Altona af l.Novbr., da vidste man der endnu intet om D. K. Høiheds Ankomst til Kjøbenhavn; altsaa fra d. 11. til d. 27. eller 28. (i 16 Dage) ikke tilbagelagt Reisen? Jeg er ikke rolig, førend jeg erholder nogle Linier fra D. K. Høihed, indeholdende tillige trøstende Underretning om det tiltænkte Opholdssted og Levetone. Sky Kjobenhavn, D. K. Høihed, vælg Fredensborg eller Jægerspris.

Lad alle Bøger følge med, lad Sind og Krop samle Styrke i Ensomhed, — lad alskens Aviser vedligeholde Kundskab om Verdens Løb. D. K. Høihed finder vel stnndom en eller anden retskaffen og oplyst Mand, som De kunde tillade at være Vidne til en saa værdig Retræte.

Tilgiv mine frie Ytringer!

Af mit Brev til Statsraadet vil D. K. Høihed erfare det Skridt, jeg har gjort for at opnaa Englands Graranti. Lord Bathursts Seddel, hvori han bad mig komme til sig, var usedvanlig høflig; men desnagtet havde jeg ikke Aarsag til at være s. 433fornøiet med det offlcielle Svar, han gav mig. D. K. H. forestiller sig ikke, til hvad Grad man her er borneret og stivsindet.

Men jeg giver endnu ikke tabt. Et Par Dage efter at have havt Samtalen med Lorden var jeg hos Finantsministeren og forklarede ham alt, hvad der var passeret. Jeg opholdt mig især ved det forkjerte Begreb, Lorden havde gjort sig om mit Skridt, og Ministeren tilraadede mig at skrive et privat Brev til Lorden og oplyse ham om det rette.

Dette agter jeg om nogle Dage at gjøre og vil om muligt formaa Finantsministeren til at gjennemse Koncepten til mit Brev for at høre hans Mening. Log er det uvist, om han kan finde et heldigt Øieblik hertil, thi Parlamentets Samling giver ham utroligt at bestille.

Tillad mig nu, elskede Herre! at ytre noget om mig selv.

Der er meget for mig at tage i Betænkning. At aflægge Troskabsed til Kongen af Sverige blev den modbydeligste Handling af mit hele Liv.

Imidlertid maa jeg betænke, hvad Virkning et overilet Skridt kunde have paa min Velfærd.

Var jeg enkelt Person, da behøvedes der ingen Betænkning. Saavidt jeg endnu skjønner, gives der kun to Tilfælde, i hvilke Troskabseden ved mig kunde aflægges: Først, om Foreningsakten virkelig blev saadan og saa fordelagtig, som adskillige mundtlige Efterretninger har forsikret mig, at de Svenske sodeligen skal have lovet, og at Eoreningsakten da blev garanteret af de allierede Magter.

For det andet, saafremt den af mig proponerede Indretning, nemlig Konservatores, af Stortinget er bleven bifaldt, og man vælger mig til Greneralkonservator. Dette sidste Tilfælde blev mindst modbydeligt, thi derved sattes jeg i en Uafhængighedstilstand, ja, var endog forpligtet ikke at staa i ringeste Forbindelse med Hoffet eller Regjeringen.

Saafremt nu intet af disse tvende Alternativer finder Sted, tror jeg ikke, at noget skulde kunne formaa mig til at aflægge denne Ed.

Nu, for at kunne redde min Velfærd ved personligt Ophold i Riget uden at sværge Eden, har jeg tænkt over tvende Ud-s. 434veie. Den første at lade mig her naturalisere, — den anden at lade mig naturalisere i Danmark.

Jeg har kommuniceret den første Ide til Finantsministeren, og han sagde mig noget meget forbindtligt i denne Anledning. Dertil udfordredes en Parlamentsakt, og den vilde han skaffe mig; men denne fromme Mand mente tillige, at jeg ikke havde nødig at gribe til dette Skridt, da om jeg ønskede det, Ministerium her vilde forskaffe mig al den Betryggelse mod svensk Voldsomhed, jeg kunde ønske.

I Henseende til det andet Middel, saa forekommer dette mere analogue [overensstemmende] med min Tænkemaade. Naar jeg ikke kan være norsk og ikke vil være svensk, saa er det naturligere at være dansk end engelsk. Ihvorvel jeg paa det emfindtrigste er bleven tilsidesat og glemt af min forrige Konge, har dette ingenlunde udryddet min ærlige Hengivenhed for hans allerhøieste Person, overtydet, at blot Uvenner og Bagvaskere, som jeg maaske har begegnet med for megen Stolthed, har været Aarsag i det passerede. Jeg har havt de mest brilliante Anledninger til at give Prøve paa min Tænkemaade i Henseende til Kongen af Danmark, og jeg negter ikke, at jeg er stolt deraf.

Saafremt mi Hans Majestæt er overbevist herom og kunde finde Behag i denne min offentlige Erklæring paa gammel Troskab, saa maatte en naturlig Anledning haves for den Beslutning ikke at ville aflægge Ed til Kongen af Sverige.

Denne Anledning kunde simplement bestaa deri, at Hs. Majestæt Kongen af Danmark gav mig Bestalling paa

at være Amtmand i Grevskabet Laurvig, saafremt jeg havde ladet mig naturalisere som dansk Undersaat. Jeg haaber ikke, man har nogen Tvivl om min Duelighed til at forestaa dette Embede; thi om jeg ellers forstaar noget, saa skulde det være i dette Fag.

Det er ligefrem, at ingen Betragtning skulde formaa mig til at foranledige eller ønske nogen retskaffen Mands Afsked. Lowzows Ansættelse til noget bedre i Danmark maatte være en let Sag, og at han som dansk Mand attraaede at komme hjem til sit Fødeland kan vel neppe slaa Feil. Han [ham] skeede maaske en Velgjerning. Altsaa tror jeg paa Grund af alt dette, at Ideen blev meget let at iverksættte. Hs. Majestæt kan vente s. 435med Tiden mange Chikaner af do Svenske, som omringer Grevskabet.

Hvem af os to, enten Lowzow eller jeg, der bedst var skikket til at møde disse svenske Chikaner og til at liolde en Bjergraad Petersen i Tøilen, det tilkommer ikke mig at bedømme. Jeg turde endog appellere til min Uven Grev Reventlau i denne Henseende; men da han nu ikke mere bliver spurgt, saa tror jeg, at min Ungdomsven, Greheimeraad Møesting, saavelsom hvilken anden i Ministerio, der vilde være upartisk, gav mig sit Votum.

I mine Aar og i Betragtning af de forskjellige Stillinger, jeg har været i, kan mit Forslag vel ikke ansees for overspændt eller Virkning af Ambition.

Jeg skulde gjøre Gravn for Indkomsten, som desuden er nok ubetydelig.

Saafremt denne Ide gonteredes, vilde jeg tilraade ikke at gjøre Kvæstionen til et kollegialt Overlæg. Sagen bør afgjøres i Kabinettet, thi skulde Bjergraad Petersen faa Nys derom, er der ingen Intrige, som han jo paahitter for at forekomme Forandringer, da han er vist nok bedre tjent med Lowzow end med mig.

Fredstraktaten bestemmer 6 Aar, inden hvilken Tid en dansk Undersaat skal have solgt sine Eiendomme i Sverige eller i Norge.

Her siger jeg som sedvanligt: „Kommt Zeit, kommt Rath," [kommer Tid, kormmer Raad], og for mig at reise mellem Laurvig og Eidsvold, kan jeg ingen Vanskelighed forestille mig.

I dette som i alt aabner jeg mit Hjerte for D. K. Høihed og ønsker inderligen at modtage D. K. Høiheds Tanker om alle disse Alternativer.

Jeg kan ikke skjønne rettere, end at Kongen af Danmark jo gjerne ser dette offentlige Bevis paa min Tænkemaade; men her bliver vel ingen Tid at give bort, og da der uden al Tvivl bliver et fortroligt Møde straks efter Kongens Tilbagekomst med D. K. Høihed, saa henstilles underdanigst, om ikke denne Sag da kunde blive afgjort med D. K. Høihed; thi forinden jeg har Vished om denne Ansættelse, kan jeg ikke gjøre noget Skridt i s. 436ovenstaaende Hensigt, og befindes det, at Hs. Majestæt er indisponeret mod mig, især for mine senere Handlinger, da er det ligefrem, at jeg ingenlunde lader mig naturalisere som dansk.

Jeg udsatte mig kun for redelige norske Maends Dadel og for svensk Chikane uden Gavn for Kongen af Danmark, som ikke formaaede eller maaske ikke vilde beskytte mig. Paa begge Dele var jeg vis herfra. —

Der er ingen Tvivl om, at der jo bliver en vidtløftig og vanskelig Regning og Likvidation at opgjøre mellem Kongerne af Danmark og Sverige.

D. K. Høihed, der kjender mig saa vel, vil bedst kunne bedømme, om jeg ikke kunde vorde et nyttigt Medlem for Danmark i den Kommission, der formodentlig bliver udnævnt i denne Hensigt. Skulde denne Kommission samles i Kjøbenhavn, saa trænger den til upartiske Oplysninger fra Norge om utallige Ting, og naar Kongen af Danmark ikke har andre end svenske Undersaatter at holde sig til, hvad Slags Oplysninger og Betænkninger kunde han da vel vente?

Skulde en Gren af Kommissionen sættes og holdes i Norge, hvor mange upartiske, vel underrettede og kraftige Mænd blev da for Hs. Majestæt der at finde? Som dansk natnraliseret Undersaat tror jeg derfor at kunne gjøre Kongen væsentlig Nytte; men, som før sagt, dertil udfordres den offentlige Stilling, jeg bar foreslaaet.

Ved at nævne Laurvig maa jeg give mig den underdanigste Frihed at sige D. K. Høihed, at jeg tror, Kongen gjorde klogt i at sælge det hele Grevskab. Jeg har meddelt en ræsonneret Memoire herom til Ministeren, Mr. Vansittart.

Da jeg første Gang handlede mundtlig med ham derom, og viste ham Kortet, syntes han ganske at goutere [finde Behag i] Forslaget og lod endog en Smule fortrydelig over den Ide, jeg ytrede, at Betalingsterminerne upaatvivlelig kunde opnaaes saa facile [bekvemme], som Regjeringen selv ønskede det, sigende, at Udsættelse i Betalingsterminerne vilde ikke vorde forlangt.

Da jeg talte med ham anden Gang, og efterat han havde erholdt min Memoire, tilstod han mig, at de øvrige

af Ministrene s. 437ikke var disponerede til at indlade sig i Planen af Frygt for at opvække Ruslands Jalousi.

D. K. Høihed ser atter af denne Omstændighed Bevis for min Paastand, at der hersker lios Administrationen en Pusillanimite [Modløshed] og Kortsigtighed, som gjør det saare vanskeligt at afhandle Forretninger med dem; thi et af mine Argumenter blandt mange flere var dette, at England vilde ved at være i Besiddelse af dette Grevskab netop sættes istand til at kunne kontrollere Ruslands Udvidelsesplaner, da England havde langt flere Aarsager til at mistænke Ruslands liemmelige Forstaaelse med P.-C. end Rusland til at mistænke England.

Ved at gjøre denne Erfaring om Ministerii Svaghed i denne Del har jeg ytret mig til Private, og jeg tror det ingenlunde umuligt at faa nogle overtalte til at indlade sig i Spekulationen; men det forstaar sig selv, at Kongen vil let faa en større Kapital, saafremt Regjeringen var bleven Kjøber, end der kan ventes, naar Handelen sker med Private.

Da jeg har fuld Vished om, at nogle Kjøbmaend i Byen Laurvig ikke alene har spekuleret paa at kjøbe Verket og Saugbrugene, men endog, at de har gjort Tilbud derom og henvendt sig til deres Korrespondenter her paa Stedet for at erholde Tilladelse at trassere for en vis Kapital i Tilfælde, at Kjøbet blev approberet, samt endvidere, at de Udsendte opholder dem i Kjøbenhavn, indtil Kongen kommer tilbage, saa antager jeg for givet, at de har Underretning om, at Kongen er disponeret til at sælge. Dette forudsat, kan der ingen Tvivl være om, at Hs. Majestæt hellere vil sælge til engelske Kjøbere, der betaler godt og prompte, end til norske, der formodentlig hverken vilde eller kunde give saa meget, eller betale anderledes end ved noget til Afdrag og Resten med Panteobligationer.

Naar nu nogen Misforstaaelse skulde indtræffe med Sverige, hvilket kan hænde baade let og snart, saa kan Spekulationerne blive ruinerende, saafremt Kongen ikke gav dem et Beskyttelsesdokument, der tilsagde dem Erstatning i saadant Tilfælde. Dette kunde gaa meget vidt, og i det allermindste kræver Panteobligationernes Ekstradering maaske den øvrige Kapital tilbagebetalt.

s. 438Engelske Kjøbere kræver ikke saadan Sikkerhed, thi Regjeringen vilde uden stor Vanskelighed kunne tvinge Sverige til at respektere engelske Undersaatters Eiendom.

I Forbindelse med disse Omstændigheder opsat[te] jeg en Nota og lod den ved en af mine Venner i Kjøbenhavn overlevere til Møesting.

Jeg tager mig den Frihed underdanigst at fremsende en Grjenpart af denne Nota til Afbenyttelse for D. K. Høihed.

Skjønt jeg i det Foregaænde har ytret en anden Ide i Overensstemmelse med mine egne Ønsker, saa byder dog Sandhed mig at tilraade Salget, ligesom jeg og tilraader engelske Kjøbere fremfor indenlandske Spekulanter, da der kan ventes af hine en betydeligere Kapital end af disse; men skulde Salget slet ikke finde Grehør, eller og Iverksættelsen deraf underkastes langvarige Diskussioner, da vover jeg at anbefale den Ide, der angaar mig selv.

Under Skrivningen af dette forekommer der en af de mest uventede Tidender i de engelske Aviser, hentet fra de tyske og og franske; den bestaar i intet mindre end dette, at Kongen af Danmark skulde blive Konge af Hannover, saaledes ndvidet og garanteret, som det nye Kongerige ved Kongressen formenes allerede at være bestemt, hvorimod England skulde komme i Besiddelse af Danmark, hvor Hertugen af York skulde udnævnes til Vicekonge.

Denne vigtige Nyhed har staaet adskillige Gange i Avisen, dog ingenlunde anderledes end som et Rygte.

Skjønt jeg fæster ikke Tro til Paalideligheden deraf, maa man ikke glemme, at det ofte bar været Tilfældet, at naar man vilde sætte igjennem en eller anden uventet og modbydelig Plan, saa pleier man foreløbigen at udstrø et Nys derom for at føle sig til Publici Opinion.

Denne Methode tiltrænger man i vore Tider vel ikke, thi aldrig nogensinde har Publici Mening været mere foragtet og insulteret end just nu. Jeg tror, at det hele er en Grisning; men var jeg engelsk Minister og havde først overvundet den Modbydelighed for Udstykningssystemet, da skulde jeg tilvisse votere s. 439for Besiddelsen af Danmark fremfor det hannoverske, ihvor udvidet dette nye Kongerige end bliver.

Dette sidste alene ikke kan, men upaatvivleligen vil indvikle Storbritannien i de mest farlige Landkrige uden at kunne afverge de nu store vordende Magters tiltænkte eller opstaaende Erobringslyst. .Danmark, især Sjælland, vil England altid kunne blive istand til at forsvare, og D. K. Høihed har selv ofte havt den Tanke, at England kunde lade sig friste til endog at erobre Sjælland for at besidde en imponerende militær Stilling à la barbe de la Russie, de la Prusse et de la Suéde [lige for Næsen af Rusland, Preussen og Sverige], hvis betænkelige Forøgelse Englands Kortsynthed selv har bidraget til, men hvortil man maaske nu indser Nødvendigheden af en Modvegt.

Jeg understaar mig ikke at optage D. K. Høiheds Tid med Bemerkninger i den Anledning, saameget mindre som man ingen Sikkerhed har for Tidenden; men sikkert er det, at der neppe gives noget saa nventet, som vi jo kan vente som Frugter af den wienske Kongres, der i Grunden er neppe noget andet end en Forening af Hykleri, Void og Uretfærdighed.

Jeg frygter, at Kongen af Danmark, hvis Retskaffenhed fortjente en bedre Skjæbne, vil blive lokket og truet til at samtykke i Forandringer, som blot vil avle Tilvekst i hans Forlegenheder, uen at avle Betryggelse.

Grjenparten af Blüchers Brev viser, at man hos ham havde det Rygte, at Hansestæderne skulde komme under Danmark. Herom tvivler jeg ganske, thi især Hamborgerne lader den sidste Daler springe til Bestikkelse, førend de underkaster sig de danske Finantsers og kommerciale Loves Herredømme. Det vilde heller ikke vare længe, forend Hamborg ophørte at være Hamborg. Skulde disse tvende Hansestæder endelig bortgives, formodentlig under det Paaskud, at de ikke kunde forsvare sig selv, da syntes det mig rimeligere, at England blev denne Magt; men ogsaa dette er blot Uvished.

Vor Tidspunkt kan ikke lignes med nogen foregaaende. Af alt, hvad jeg har kunnet samle af mange oplyste og vel underrettede Iagttagere, skal Kongen af Preussen være en af de mest s. 440retskafne Mænd, der nogensinde prydede en Krone, og hvad har man ikke faaet ham til at samtykke i!

Hvad der sker eller er skeet med Kongen af Sachsen er afskyeligt. Kongressens første Medlemmer iklæder sig jo Pavernes forældede Magt og opkaster dem til Dommere over kronede Hoveders Forhold, som ene kan tilkomme et alvidende og almægtigt Væsen? De vover ikke at grundfæste Sætningen, men de vover mere, de udøver Gjerningen.

De er paa samme Tid Dommere og Bødler, selvgjorte Formyndere og Arvinger. De kan straffe deres Ligemænd uden at erkjende denne Ret hos andre deres Ligemænd.

Skulde Kongen af Sachsen saa groveligen have forgaaet sig, at han havde fortjent at miste sin Krone og at sættes paa Pension, saa fulgte ikke deraf, at hans Undersaatter skulde straffes med at bortskjænkes? Men det er kun Tidsspilde at argumentere videre herom.

Følgerne af det principløse og voldsomme System, man i Wien nu enes om under Paaskud af Hensigt til Ro, bliver nok en blodig Uro.

Har D. K. Høihed intet hørt om den Efterretning, som Hr. Grev Hardenberg-Reventloiv meddelte? Den Ide er vel forsvunden formedelst andre og større?

Her er nogle Skibe ankomne fra Christiania uden at bringe mig en eneste Linie fra Statsraadet, som forundrer mig; thi lige fra den Dag af, D. K. Høihed overgav den eksekutive Magt i sammes Hænder, kunde jeg med Grund deraf vente Brevvekslingen fortsat, ikke at tale om, at det var uomgjængelig fornødent at sende mig Remissen for den indkjøbte Rug, hvis hele Beløb var 5341 Lstrl., og hvorpaa der er kun sendt mig 150 Lstrl., thi Tank's Yeksler for 1150 Lstrl. returnerede med Protest og vil formodentlig faa ham til at vakle. Jeg begriber ikke Statsraadets Stiltienhed. Der kan neppe være nogen Mangel paa engelske Veksler, thi mange Ladninger er dog ankomne hertil, hvorfor Afsenderne har kunnet trække, ikke at tale om, at Wolff & Dorville nu har begyndt at betale til en Del Handlende her paa Stedet, som havde i Kommission at hæve de norske Kreditorers Tilgodekommende hos Boet.

s. 441Baade Hertugen af Gloucester og Lord Grey ophører ikke at tage den varmeste Del i alt, hvad der angaar Norge og D. K. Høihed.

Den første er af og til ude af Byen, og den anden har været paa sit Grods lige siden Parlamentets Session ophørte. Med begge har jeg været i Brevveksling, og da det vil fornøie D. K. Høihed at se, hvorledes disse høist respektable Mænd ytrer sig, saa tager ieg mig den Frihed underdanigst at fremsende Ekstrakter af disses tvende sidste Breve til mig.

D. K. Høiheds Portræt er blevet færdigt, og jeg smigrer mig ved, at det vil finde Høistsammes Bifald.

Jeg har faaet en Del Prøvetryk, men der er endnu noget at rette, og dersom det er mig muligt, skal jeg søge at faa et Eksemplar afsendt med denne Leilighed.

Jeg har vovet at lade anbringe i Baggrunden et svagt Udkast af Huset paa Eidsvold. Et Sted, som D. K. Høihed har gjort merkværdigt paa mere end en Maade, og som jeg med Vished ved aldrig vil vorde glemt af D. K. Høihed.

Jeg har konsulteret strenge Kritici, om og hvorvidt dette Tillæg fra Kunstens Side kunde ansees for upasseligt, og man har forsikret mig, at det ikke i ringeste Maade skader Portrætet, ou que ce petit tableau dans le lointain fait le moindre tort au portrait [eller at dette lille Billede i det fjerne skjæmmer Portrætet det ringeste].

Skulde D. K. Høihed ikke bifalde denne Ide, da er intet lettere end at lade igjen Huset udstryge.

I Henseende til de Kommissioner, hvorover Statsraad Aal havde en Liste, da har jeg paa Grund af et Brev, som Staldmester Kaas har tilskrevet mig, stanset med Opfyldelsen deraf.

Jeg længes usigelig efter at faa nogle Linier fra D. K. Høihed til Vidne om en lykkelig Overfart.

Anbefalende mig underdanigst

C. Anker.

s. 442[Efterat C. A. havde modtaget det norske Statsraads Meddelelse af 5. Novbr., om at hans Virksomhed i England nu efter Unionens Indgaaelse maatte betragtes som afsluttet, af giver han i følgende Skrivelse en delvis Protest mod denne Opfatning.]